

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 9/2013(2))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ΓΙΑ ΠΙΘΑΝΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ «ΜΕΓΑ».

Ημερομηνία Απόφασης: 3 Απριλίου, 2013

Ενώπιον: κ.κ. Ανδρέα Πετρίδη, Εκτελεστικού Προέδρου, Αρτέμη Αρτεμίου, Αντιπροέδρου, Μαίρης Κουτσελίνη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη, Τίτου Κολώτα, Χρυσανγής Αργυρού και Σπυρούλας Χριστοδούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει κατόπιν παραπόνου / καταγγελίας, τις από μέρους του τηλεοπτικού οργανισμού «**ΜΕΓΑ**» πιθανές παραβάσεις των Κανονισμών **21(3)** και **21(8)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Σύμφωνα με τους προαναφερθέντες Κανονισμούς:

21.-(3) *Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητας του.*
Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας.

21.-(8) Η μετάδοση προγραμμάτων, που πιθανόν να βλάψουν τη φήμη ατόμων, εταιρειών ή οργανισμών, πρέπει να αποφεύγεται.

* Οι υπογραμμίσεις δικές μας

Η διερεύνηση προέκυψε μετά από γραπτό παράπονο / καταγγελία ημερομ. **10.12.2012** που υποβλήθηκε προς την Αρχή από τον Αναπλ. Διευθυντή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου κ. Μάρκο Τράγκολα. Στην καταγγελία αναφέρεται ότι στο επεισόδιο της σειράς «Ένοχα Μυστικά» που προβλήθηκε στις **28.11.12**, παρουσιάστηκε πρωταγωνιστής ενδεδυμένος με τη στολή του Πυροσβέστη με ευδιάκριτα όλα τα διακριτικά σήματα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και με τζόκεϊ επί του οποίου φαινόταν το σήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας να βιάζει γυναίκα. Στην επιστολή επισημαίνεται ακόμη ότι τόσο η Διεύθυνση όσο και το προσωπικό της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας θεωρούν ότι η συγκεκριμένη πράξη βιασμού πλήττει το ήθος, την αξιοπρέπεια των Πυροσβεστών και θίγουν γενικά την εικόνα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **8.2.2013**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείσθε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1 - 2:

1. Στις **28.11.2012**, μεταξύ των ωρών **22:05** και **23:15**, μεταδόθηκε από τον οργανισμό επεισόδιο της κυπριακής δραματικής σειράς «**Ένοχα Μυστικά**», κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκε βιασμός γυναίκας από άνδρα ενδεδυμένο με τη στολή του Πυροσβέστη, **χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική και κοινωνική δραστηριότητα και την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως μέλους της ομάδας των Πυροσβεστών**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Συγκεκριμένα μεταδόθηκαν οι εξής σκηνές που αφορούν βιασμό γυναίκας από άνδρα ενδεδυμένο με τη στολή του Πυροσβέστη (συνολικής διάρκειας 8'37''):

- Γυναίκα οδηγεί το αυτοκίνητό της μέσα στη νύχτα, ενώ ακολουθείται από αυτοκίνητο το οποίο οδηγεί ένστολος άνδρας. Στη συνέχεια την προσπερνά.
- Ο δρόμος είναι κλειστός με κίτρινες κορδέλες που γράφουν πάνω «ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΣΤΑΜΑΤΑ – POLICE STOP». Ο άνδρας ο οποίος είναι ενδεδυμένος με τη στολή του Πυροσβέστη στέκεται στο δρόμο και περιμένει ενώ στριφογυρίζει στα χέρια του κλειδιά. Στη σκηνή καταφθάνει η γυναίκα οδηγώντας το αυτοκίνητό της. Ο άνδρας της κάνει σήμα να σταματήσει ενώ πορεύεται προς το αυτοκίνητό της. [Στο σημείο αυτό προβάλλεται πλάνο του άνδρα που λήφθηκε από πίσω – back shot -, όπου είναι ευδιάκριτη η επιγραφή «ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ» πάνω στη στολή του.] Η γυναίκα ρωτά τον άνδρα τι έγινε και αυτός της αποκρίθηκε ότι έγινε ατύχημα πιο πάνω και ότι έκοψαν το δρόμο. Η γυναίκα διερωτήθηκε από πού θα πάει τώρα και ο άνδρας της πρότεινε να τον ακολουθήσει. Η γυναίκα τον ευχαριστεί. Ο άνδρας

απομακρύνεται από το αυτοκίνητο της γυναίκας με ένα ειρωνικό μειδίαμα. [Είναι ευδιάκριτα τα σήματα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας πάνω στη στολή του Πυροσβέστη που φορεί ο άνδρας όπως επίσης και το σήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας πάνω στο τζόκεϊ που έχει στο κεφάλι του.] Στη συνέχεια ο άνδρας ξεκινά το αυτοκίνητό του και η γυναίκα τον ακολουθεί με το δικό της.

- Σε ένα ερημότοπο, ο άνδρας (ενδεδυμένος με τη στολή του πυροσβέστη) σταματά το αυτοκίνητό του και κατεβαίνει. Η γυναίκα επίσης σταματά το αυτοκίνητό της. Ο άνδρας πλησιάζει το αυτοκίνητο της γυναίκας. Ακολουθεί ο εξής διάλογος:

-Άνδρας (ενδεδυμένος με τη στολή του πυροσβέστη): «*Νομίζω έσπασε το λάστιχο σας.*»

-Γυναίκα: «*Ωχ! Ήταν ανάγκη να συμβεί τώρα;*»

Άνδρας (ενδεδυμένος με τη στολή του πυροσβέστη): «*Εν εντάξει, εν έσει πρόβλημα. Είμαι δαμέ, εν να βοηθήσω.*»

Ακολούθως, η γυναίκα σβήνει τη μηχανή του αυτοκινήτου της και κατεβαίνει, ενώ ο άνδρας βλέπει δεξιά και αριστερά για να ελέγξει την περιοχή. Η γυναίκα, βλέποντας την έρημη περιοχή, ρωτά τον άνδρα που βρίσκονται, συμπληρώνοντας ότι δεν έχει ξαναπεράσει από εκεί. [Στο πλάνο, καθώς ο άνδρας γυρίζει το κεφάλι του δεξιά και αριστερά, φαίνεται ξεκάθαρα ότι είναι ενδεδυμένος με τη στολή του Πυροσβέστη με ευδιάκριτα όλα τα σήματα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και ότι φορεί τζόκεϊ με το σήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.] Καθώς η γυναίκα επισημαίνει ότι είναι χωματόδρομος, ο άνδρας κλείνει την πόρτα του αυτοκινήτου της και, κοιτάζοντας δεξιά και αριστερά, της λέει: «*Εν έσει ψυσιή για 4 χιλιόμετρα*»,. Στη συνέχεια την αρπάζει από το λαιμό και της λέει: «*Εν να περάσουμε πολλά ωραία*». [Ο άνδρας έχει γυρισμένη την πλάτη του στην κάμερα και είναι εμφανής η επιγραφή «ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ» πάνω στη στολή του.]

Ενώ η γυναίκα προσπαθεί να αντισταθεί, ο άνδρας τη ρίχνει στο έδαφος. [Ο άνδρας έχει γυρισμένη την πλάτη του στην κάμερα και διαφαίνεται η επιγραφή της

Πυροσβεστικής Υπηρεσίας πάνω στη στολή του.] Η γυναίκα φωνάζει βοήθεια και ο άνδρας της κλείνει το στόμα με το χέρι του και της νεύει να σιωπήσει. Στη συνέχεια ο άνδρας ξεκουμπώνει το παντελόνι του. Η γυναίκα προσπαθεί να αντισταθεί. Ο άνδρας της κρατά σφικτά τα χέρια και την βιάζει. Η γυναίκα κλαίει. (Ο βιασμός είχε διάρκεια 30'').

- Η γυναίκα βρίσκεται ξαπλωμένη πλάι στο αυτοκίνητό της. Η κάμερα κινείται δεξιά αρχίζοντας από το παπούτσι της που είναι πετάμενο στο έδαφος, συνεχίζοντας στη ζακέτα της που είναι επίσης ριγμένη χάμω και καταλήγοντας στην ίδια. Το καλσόν της είναι σχισμένο. Η γυναίκα είναι κουλουριασμένη στο έδαφος και το βλέμμα της ατενίζει στο κενό. Ακολούθως, η γυναίκα ανασηκώνεται με αργές κινήσεις και ανακάθεται ακουμπώντας στο αυτοκίνητό της. Η γυναίκα είναι δακρυσμένη και φοβισμένη. Είναι εμφανή τα σημάδια του βιασμού (ανασηκωμένα μαλλιά, ξεσκισμένα ρούχα, σημάδια στο πρόσωπο και στα χείλη της). Στη συνέχεια παίρνει τη ζακέτα της και την τυλίγεται. Ακολούθως ανασηκώνεται με δυσκολία, σκύβει και παίρνει από το έδαφος τα παπούτσια της και ενώ κοιτάζει γύρω της, στέκεται πλάι στο αυτοκίνητό της. Η σκηνή ολοκληρώνεται με κοντινό πλάνο του προσώπου της γυναίκας, η οποία έχει βλέμμα θλιμμένο, απογοητευμένο και φοβισμένο. Καθ' όλη τη διάρκεια της σκηνής, ακούγεται το τραγούδι «Οι άνδρες περνούν, μαμά».
- Έχει ξημερώσει. Η γυναίκα βρίσκεται καθισμένη πλάι στον τροχό του αυτοκινήτου της. Στο σημείο αυτό προβάλλεται αναδρομή στο παρελθόν (flashback) διάρκειας 10'' από τη σκηνή του βιασμού (ο άνδρας και η γυναίκα βρίσκονται στο έδαφος. [Ο άνδρας έχει γυρισμένη την πλάτη του στην κάμερα και διαφαίνεται η επιγραφή της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας πάνω στη στολή του.] Η γυναίκα φωνάζει βοήθεια και ο άνδρας της κλείνει το στόμα με το χέρι του και της νεύει να σιωπήσει. Στη συνέχεια ο άνδρας ξεκουμπώνει το παντελόνι του).

Καθώς η αναδρομή τελειώνει, η γυναίκα ανοίγει τα μάτια της, σηκώνεται και κοιτάζει συγχυσμένη γύρω της, προσπαθώντας να εντοπίσει που βρίσκεται. Στη

συνέχεια μυρίζεται τη ζακέτα και τα χέρια της με αποστροφή. Ακολούθως σπεύδει να απαντήσει το κινητό της που κτυπά επίμονα. Σε συνομιλία που είχε με φιλικό της πρόσωπο, του ζητά επανειλημμένα να της φέρει καυτό νερό και σαπούνι, κλαίγοντας.

2. Στις **28.11.2012**, μεταξύ των ωρών **22:05** και **23:15**, μεταδόθηκε από τον οργανισμό επεισόδιο της κυπριακής δραματικής σειράς *«Ένοχα Μυστικά»*, κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκε βιασμός γυναίκας από άνδρα ενδεδυμένο με τη στολή του Πυροσβέστη που πιθανόν να έβλαψε τη φήμη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(8)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή του Γενικού Διευθυντή του κ. Γιώργου Χουλιάρα ημερομ. **22.3.2013** προς την Αρχή, υπέβαλε γραπτώς τις εξηγήσεις και /ή παραστάσεις και/ή θέσεις του. Αντίγραφο της επιστολής του οργανισμού επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄**.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών θέσεων του οργανισμού, και κατόπιν παρακολούθησης του εν λόγω επεισοδίου κρίνουμε ότι:

Στις **28.11.2012**, μεταξύ των ωρών **22:05** και **23:15**, μεταδόθηκε από τον οργανισμό επεισόδιο της κυπριακής δραματικής σειράς *«Ένοχα Μυστικά»*, κατά τη διάρκεια του οποίου προβλήθηκε βιασμός γυναίκας από άνδρα ενδεδυμένο με τη στολή του Πυροσβέστη, **χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική και κοινωνική δραστηριότητα και την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως μέλους της ομάδας των Πυροσβεστών**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** (υποστοιχείο **1**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000

(Κ.Δ.Π. 10/2000) και **που πιθανόν να έβλαψε τη φήμη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(8)** (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000). [Τα γεγονότα των υποστοιχείων 1-2 εκτίθενται στις σελίδες 3-6 της παρούσας απόφασης.]

Συγκεκριμένα μεταδόθηκαν πέντε σκηνές που αφορούν βιασμό γυναίκας από άνδρα ενδεδυμένο με τη στολή του Πυροσβέστη, συνολικής διάρκειας 8'37'' και οι οποίες, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν:

Κλείσιμο δρόμου με κορδέλες της αστυνομίας από άνδρα ενδεδυμένο με τη στολή του πυροσβέστη, ανακοπή της πορείας διερχόμενου αυτοκινήτου που οδηγούσε γυναίκα μέσα στη νύχτα από τον εν λόγω άνδρα (προφασιζόμενος ότι έγινε ατύχημα και ότι έκλεισε ο δρόμος) και προσφορά του να την οδηγήσει από άλλο δρόμο. Ενώ η γυναίκα ακολουθεί τον άνδρα (που θεωρεί ότι είναι πυροσβέστης) με το αυτοκίνητό της, ο άνδρας την οδηγεί σε ένα ερημότοπο, την παραπληροφορεί ότι έσπασε το λάστιχο του αυτοκινήτου της, προκειμένου η γυναίκα να βγει έξω από το αυτοκίνητο της και αφού την αρπάζει από το λαιμό, τη ρίχνει στο έδαφος, της κλείνει το στόμα με το χέρι του καθώς η γυναίκα φωνάζει βοήθεια, ξεκουμπώνει το παντελόνι του και ενώ η γυναίκα προσπαθεί να αντισταθεί, της κρατά σφικτά τα χέρια και **τη βιάζει.**

Ο βιασμός της γυναίκας από τον άνδρα που ήταν ενδεδυμένος με τη στολή του πυροσβέστη είχε διάρκεια 30 δευτερόλεπτα.

Στις επόμενες σκηνές είναι εμφανείς οι σωματικές συνέπειες (η γυναίκα είναι κουλουριασμένη στο έδαφος, με ανασηκωμένα μαλλιά, πληγές στο πρόσωπο και στα χείλη, ξεσκισμένα ρούχα, κάποια από αυτά πεταμένα στο έδαφος) και οι ψυχολογικές συνέπειες του βιασμού πάνω στη γυναίκα (φόβος, απογοήτευση, θλίψη, σύγχυση, αποστροφή του εαυτού της). Τέλος η γυναίκα ζητά απεγνωσμένα καυτό νερό και σαπούνι, θέλοντας να καθαρίσει τον εαυτό της από το βιασμό.

Η Αρχή τονίζει ότι ο βιασμός διενεργήθηκε από άνδρα ο οποίος ήταν ενδεδυμένος με τη στολή του πυροσβέστη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου **με ευδιάκριτα όλα τα διακριτικά σήματα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου πάνω στη στολή του και φορούσε τζόκεϊ με το σήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας.** Ενδεικτικά η Αρχή επισημαίνει ότι προβλήθηκαν κατ' επανάληψη πλάνα του άνδρα ενώ είχε γυρισμένη την πλάτη του στη κάμερα (back shot), στα οποία είναι εμφανής η επιγραφή «**ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ**» πάνω στη στολή του.

Η Αρχή θεωρεί ότι η προβολή της πράξης του βιασμού, ως άσκηση σοβαρότατης μορφής σεξουαλικής και σωματικής βίας, η οποία διενεργήθηκε από άνδρα - ενδεδυμένο με τη στολή του πυροσβέστη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου, όχι μόνο δε διασφαλίζει σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική και κοινωνική δραστηριότητα των Πυροσβεστών της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου, αλλά πλήττει το ήθος και την αξιοπρέπεια τους και θίγει γενικότερα την εικόνα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου.

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς και τις θέσεις του οργανισμού, όπως προβάλλονται στην επιστολή του Γενικού Διευθυντή του ημερομ. 22.3.2013, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι η *δραματική σειρά «Ένοχα Μυστικά»*, αφορά προϊόν μυθοπλασίας της έγκριτης συγγραφέως Αντρης Πολυδώρου. Όλα τα έργα της κ. Πολυδώρου, που έχουν ως κοινό χαρακτηριστικό τον ρεαλισμό στην γραφή ... έχουν τύχει ιδιαίτερης αναγνώρισης από το τηλεοπτικό κοινό της Κύπρου, η Αρχή σημειώνει ότι δεν κρίνεται η συγγραφέας ή το έργο της αλλά το επεισόδιο της σειράς «Ένοχα Μυστικά» που μεταδόθηκε στις 28.11.2012 και όχι η σειρά ή τα έργα της κ. Πολυδώρου στο σύνολό τους.

Ως προς τη θέση του οργανισμού ότι *σε καμία των περιπτώσεων η εν λόγω σκηνή δεν είχε στόχο να θίξει ή να βλάψει την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική και κοινωνική δραστηριότητα και την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως μέλους της ομάδας των Πυροσβεστών*, η Αρχή επισημαίνει

ότι δεν εξετάζει τις προθέσεις / στόχους της σκηνής. Οι πέντε σκηνές του βιασμού αφορούν άνδρα ο οποίος, ενώ ήταν ενδεδυμένος με τη στολή του πυροσβέστη του πυροσβεστικού σώματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, σκηνοθέτησε κλείσιμο δρόμου, παραπλάνησε γυναίκα να τον ακολουθήσει σε ερημότοπο μέσα στη νύχτα και προφασιζόμενος ότι έσπασε το λάστιχο της, την ανάγκασε να κατεβεί από το αυτοκίνητο της, της επιτέθηκε και τέλος τη βίασε. Η προβολή της πράξης του βιασμού από άνδρα ενδεδυμένο με τη στολή του πυροσβέστη της Κυπριακής Δημοκρατίας δε διασφαλίζει σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική και κοινωνική δραστηριότητα και την εικόνα γενικά της ομάδας των πυροσβεστών.

Σχετικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *το κανάλι έπραξε όπως όφειλε και ενημέρωνε σε κάθε επεισόδιο τους τηλεθεατές ότι πρόκειται για μυθοπλασία, προσθέτοντας σε κάθε επεισόδιο την σήμανση ότι: «Όλα τα πρόσωπα που αναφέρονται είναι φανταστικά. Οποιαδήποτε ομοιότητα είναι τυχαία»*, η Αρχή διευκρινίζει ότι η πιο πάνω σήμανση, η οποία προβλήθηκε για 2 δευτερόλεπτα στο τέλος του εν λόγω επεισοδίου, δεν απαλλάσσει τον οργανισμό από την ευθύνη να διασφαλίζει σεβασμό προς τη συγκεκριμένη επαγγελματική ομάδα που προβάλλεται στο εν λόγω επεισόδιο.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι *το κανάλι όπως και η συγγραφέας, δεν προσπάθησαν σε καμία περίπτωση να ταυτίσουν την συγκεκριμένη ομάδα ανθρώπων (μελών της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας) με την αποτρόπαιη πράξη του βιασμού ή κάποιο άλλο κακούργημα*, δεν γίνεται αποδεκτός από την Αρχή. Στην προκειμένη περίπτωση προβάλλεται η πράξη του βιασμού να διενεργείται από άνδρα ο οποίος ήταν ενδεδυμένος με τη στολή του πυροσβέστη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου με ευδιάκριτα όλα τα διακριτικά σήματα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου και φορούσε τζόκεϊ με το σήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επομένως η ταύτιση της αποτρόπαιης πράξης του βιασμού με τη συγκεκριμένη ομάδα (μέλη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου) ήταν ξεκάθαρη.

Αναφορικά με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *αυτό [η ταύτιση] θα μπορούσε ίσως να εννοηθεί σε περίπτωση που η σειρά στηριζόταν σε πραγματικά γεγονότα, κάτι το οποίο δεν*

ισχύει, η Αρχή υπογραμμίζει ότι χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή όταν χρησιμοποιούνται στολές που αντιπροσωπεύουν συγκεκριμένα επαγγέλματα, είτε πρόκειται για σειρές που στηρίζονται σε πραγματικά γεγονότα είτε πρόκειται για μυθοπλασία.

Ειδικότερα για σειρές που στηρίζονται στη μυθοπλασία, η Αρχή θεωρεί ότι κατά την αναπαράσταση γεγονότων, δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται πραγματικά σύμβολα, εμβλήματα ή διακριτικά σήματα, καθότι με τη χρήση τους, προσωποποιούνται καταστάσεις και ταυτίζονται συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες με συγκεκριμένες πράξεις.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι με παρόμοιο τρόπο θα μπορούσαν να ενοχληθούν όλοι οι οδηγοί των υπουργών (αφού στη **σειρά μυθοπλασίας** «Ένοχα Μυστικά», ο οδηγός του υπουργού παρουσιάζεται ως βιαστής), όλες οι κομμώτριες (αφού στη **σειρά μυθοπλασίας** «Ένοχα Μυστικά», η κομμώτρια παρουσιάζεται με χαμηλό δείκτη νοημοσύνης, όλοι οι υπουργοί (αφού στη **σειρά μυθοπλασίας** «Ένοχα Μυστικά», ο υπουργός πατάει επί πτωμάτων για να πετύχει τους στόχους του), δεν μας βρίσκει σύμφωνους. Εάν στην σειρά παρουσιαζόταν κομμώτρια με χαμηλό δείκτη νοημοσύνης και αναφερόταν **η συγκεκριμένη οδός** στην οποία διατηρεί το κομμωτήριο της, τότε θα ήταν δυνατή η σύνδεση συγκεκριμένης κομμώτριας με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά με αποτέλεσμα να θίγεται η προσωπικότητά της. Η γενική αναφορά σε κομμώτρια με χαμηλό δείκτη νοημοσύνης, χωρίς να δίνονται περισσότερα στοιχεία που να προσδιορίζουν συγκεκριμένη κομμώτρια, δεν θίγει συγκεκριμένη κομμώτρια ή ομάδα κομμωτριών. Η Αρχή αναφέρει και το εξής παράδειγμα: Εάν στο εν λόγω επεισόδιο, προβαλλόταν σκηνή βιασμού γυναίκας από άνδρα, ο οποίος ήταν ενδεδυμένος με τη στολή του ποδοσφαιριστή, χωρίς ωστόσο να διευκρινίζεται η ποδοσφαιρική ομάδα στην οποία ανήκει, αυτό δεν θα έθιγε συγκεκριμένη αθλητική ομάδα. Εάν όμως στην επίδικη σκηνή του βιασμού ήταν ευδιάκριτη (μέσω του χρώματος της στολής ή/και των διακριτικών σημάτων) η ομάδα στην οποία ανήκει ο βιαστής, τότε αυτό θα έθιγε και προσέβαλλε τη συγκεκριμένη αθλητική ομάδα.

Στην προκειμένη περίπτωση, η Αρχή τονίζει ότι παρουσιάζεται άνδρας, ενδεδυμένος με τη στολή του πυροσβέστη της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου με ευδιάκριτα όλα τα

διακριτικά σήματα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου και με το σήμα της Κυπριακής Δημοκρατίας πάνω στο τζόκεϊ του, ο οποίος φαίνεται να ενεργεί εν ώρα καθήκοντος και να σκηνοθετεί σκηνή παρεκτροπής δρόμου, να παραπλανεί γυναίκα να τον ακολουθήσει σε ερημότοπο και τέλος να τη βιάζει. Ως εκ τούτου, εφόσον προβάλλονται ρεαλιστικά στοιχεία (τα διακριτικά σήματα και τζόκεϊ) που συνδέουν τον ένστολο άνδρα με την Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου (και όχι γενικά με οποιοδήποτε πυροσβέστη), οι οιοσδήποτε αρνητικές ενέργειες του, στρέφονται εναντίον και στοχοποιούν τη συγκεκριμένη υπηρεσία.

Ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι *η προσπάθεια που έγινε είχε ως στόχο να αποδοθεί το μήνυμα, χωρίς ωστόσο να σοκάρει ή να προκαλέσει τους τηλεθεατές, και σε καμία περίπτωση να δώσει λάθος μηνύματα ή πρότυπα*, δεν γίνεται αποδεκτός από την Αρχή. Η Αρχή θεωρεί ότι η παρουσίαση του πυροσβέστη με την αναγνωρίσιμη στολή του πυροσβέστη της Κυπριακής Δημοκρατίας ως βιαστή δίδει λανθασμένα μηνύματα ως προς το έργο, την αποστολή και την προσφορά του πυροσβέστη, μέσω των οποίων:

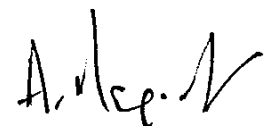
- Κλονίζεται και πλήττεται η εμπιστοσύνη των πολιτών και ιδιαίτερα των γυναικών ως προς το θεσμό του πυροσβέστη.
- Καλλιεργείται ο φόβος ότι ένστολοι άνδρες (πυροσβέστες, αστυνομικοί) δυνατό να εκμεταλλευτούν τη θέση, τα καθήκοντα ή τις αρμοδιότητές τους εν ώρα καθήκοντος (ή προσποιούμενοι ότι βρίσκονται εν ώρα καθήκοντος) και να προβούν σε αποτρόπαιες πράξεις.
- Ενθαρρύνεται η μίμηση παρόμοιων ή άλλων αρνητικών συμπεριφορών από ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, όπως είναι οι ανήλικοι και οι ψυχικά ασθενείς. Ενδεικτικά η Αρχή αναφέρει περιστατικό που σημειώθηκε στην Πάφο στις 15.3.2013, όπου η αστυνομία συνέλαβε δεκαεπτάχρονο, ο οποίος μαζί με άλλο νεαρό πρόσωπο, ντύθηκαν αστυνομικοί και, ανακόπτοντας αριθμό οχημάτων, ζήτησαν να ελέγξουν τα έγγραφα των διερχόμενων οδηγών.

Τέλος, σε σχέση με τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι *όσον αφορά την μνήμη των ηρώων της Ε.Μ.Α.Κ.... μας θλίβει ο υπαινιγμός ότι προσβάλλουμε την μνήμη τους, όταν το MEGA έχει*

αφιερώνει αμέτρητες εκπομπές εξυμνώντας το έργο και την προσφορά τους, όπως ακριβώς τους αξίζει, η Αρχή θεωρεί ότι αυτό αποτελεί επιπρόσθετο σοβαρό λόγο για τον οποίο ο οργανισμός όφειλε να διασφαλίσει σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική και κοινωνική δραστηριότητα αλλά και την εικόνα γενικά της ομάδας των πυροσβεστών της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας Κύπρου, μέλη της οποίας είναι η Ε.Μ.Α.Κ (Ειδική Μονάδα Αντιμετώπισης Καταστροφών) και όχι να παρουσιάζει άνδρα ενδεδυμένο με τη στολή τους να βιάζει γυναίκα.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **Κανονισμών 21(3)** (υποστοιχείο **1**) και **21(8)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) και επιβάλλει στον οργανισμό την κύρωση της **προειδοποίησης**.

Η Αρχή εφιστά την προσοχή του οργανισμού στο ότι δεν θα επιδείξει την ίδια επιείκεια σε περιπτώσεις διάπραξης παρόμοιας φύσεως παραβάσεων από τον οργανισμό στο μέλλον.

(Α. ΠΕΤΡΙΔΗΣ)
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Α.